

Overordnet planlegging og samfunnsutvikling:

Kongsberg krever bærekraft i alle kroker

I Kongsberg ser man sammenhengen i plansystemet, fra samfunnsdelen i kommuneplanen via miljøplanen til indikatorer som integreres i økonomiplan og budsjett. Ingeniørbyen er inspirert av Tønsberg og Växjö som var "gode eksempler" i programmet Livskraftige kommuner. Målet er en bærekraftig samfunnsutvikling.

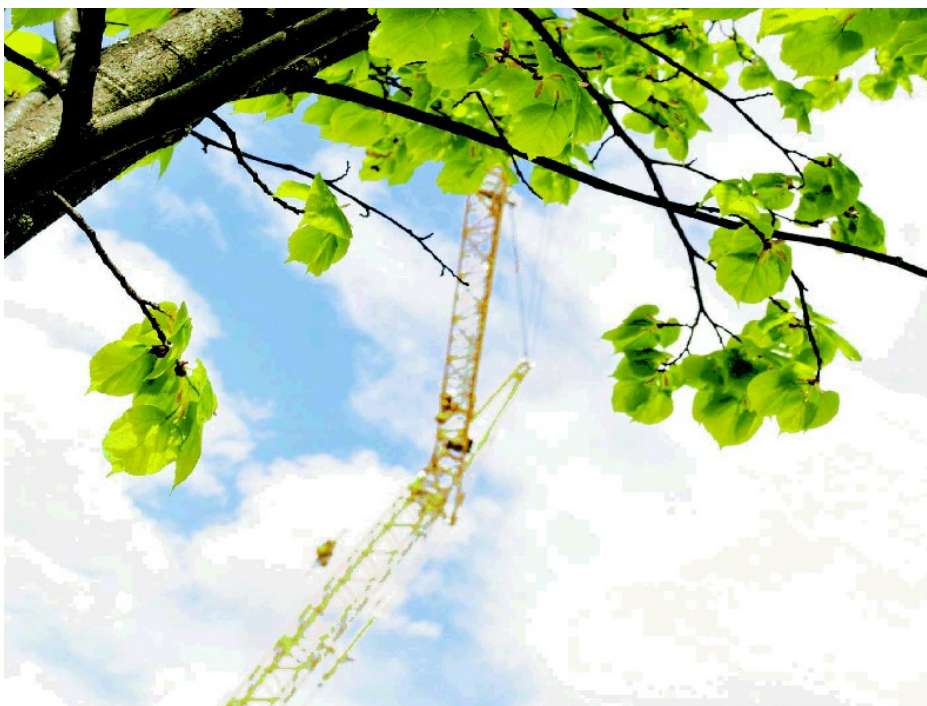
– I økonomiplanen for 2009 er det innført indikatorer for kommuneplanens innsatsområder. Dessuten har vi satt ned et prosjekt for innføring av indikatorer i hele styringssystemet, forteller kommuneplanlegger Ingebjørg Trandum. Dette prosjektet er det meningen å implementere ved neste budsjett-korsvei, forteller hun, og sier de gjennom programmet Livskraftige kommuner fikk satt fokus på dette temaet og fikk erfaringer fra andre kommuner, blant annet fra svenske Växjö.

Kommuneplanen i gruvebyen har følgende innsatsområder: a) Natur, miljø og bærekraftig utvikling b) Vekst, attraktivitet og næringsutvikling

og c) Kommunale tjenester/ livskvalitet og levekår med vekt på barn og unges oppvekstmiljø.

Disse innsatsområdene gjenspeiles så i økonomiplan/handlingsprogram og årsbudsjett – og videre i årsplaner og årsrapport, samt i områdeplaner/detaljplaner.

Eksempelvis: ett av områdene i kommuneplanen er "natur, miljø og bærekraftig utvikling". Dette gir målsettinger som 1) Kongsberg skal ha et næringsliv og innbyggere som er miljøbevisste i forhold til egen praksis og egne handlinger

Bærekraft handler om balanse mellom økologiske, sosiale og økonomiske bunnlinjer

og 2) Arealforbruk pr. innbygger til utbyggingsformål skal reduseres.

I neste omgang fører dette til et mål om å stimulere private virksomheter til å etablere godkjent miljøledelsessystem. For å måle dette ser en på *antall private virksomheter som er Miljøfyrtårnsertifiserte* som en indikator. Resultatene kommer, og målene framover er ”hårete”. Innen 2012 er målet å sertifisere alle virksomheter i kommunen.

Fokus på klimagassutslipp pr innbygger

– Vi har en miljøplan med indikatorer for temaene vi fokuserer på; Avfallsmengder, klimagassutslipp pr innbygger, antall skoler/barnehager med nærhet til friluftsområder, m.fl. forklarer Trandum.

Mer mål – mindre tall

Kommuneplanleggeren forteller at strategiske prosjekter knyttet til satsingsområdene i kommuneplanen, omfatter flere tjenesteområder, initieres av rådmannen og vedtas i budsjettet/ handlingsprogrammet. De opplever at ombyggingen av budsjett-dokumentet har gjort dette til et mer strategisk dokument, det er mer mål og mindre tall nå enn før. I tillegg er det gjort endringer i organisasjonen, kommunen har nå en egen avdeling for samfunnsutvikling.

Hva mener de så er årsaken til suksessen så langt?

– Trinnsvis implementering av de nye strategiske plangrepene, utvikling underveis, endringer i organisasjonen, et eget strategisk prosjekt med avsatte ressurser og det at saken var overmoden, lister kommuneplanleggeren opp for oss.

Hva er de neste trinnene i prosessen?

– Vi må jobbe videre med opplæring av de ansatte i forhold til de nye måtene å gjøre ting på. Og så skal de nye verktøyene implementeres i alle sektorer. Videre skal vi utvikle årsmeldingen slik at den utnytter de mulighetene som finnes når det gjelder å synliggjøre og involvere i forhold til de strategiske målene på kommunens innsatsområder, forteller kommuneplanlegger Trandum.

– Dessuten, legger hun til, ønsker vi å strukturere fagplaner og temaplaner etter en fast mal. Og planstrategiene ønsker vi å rullere ved hvert nytt kommunestyre. Politikerne må være med, for full musikk, sier hun, slik det sømmer seg jazzby.

– Jazz er samspill, men også improvisasjon, dere er ikke redde for at det blir for mye plan- og målstyring her, og liten plass for kreative krumspring?

– Vi trenger begge deler; langsiktig strategisk jobbing og en jobbing der vi tar godt vare på de aktuelle sakene som kommer opp, sier Trandum.

– Hvordan mener du en bør gå fram for å forankere bærekraftsarbeidet i kommunen hos den enkelte innbygger, for det er vel også viktig?

– Kommunen må arbeide med å spre kunnskap om temaet i hele befolkningen og vi må vise at det nytter lokalt med gode lokale tiltak. Her er ungene våre viktige, og kanskje at noen sentrale i kommunen går foran og er gode ambassadører for budskapet, avslutter Trandum.

Mer informasjon:

Kommuneplanlegger Ingebjørg Trandum,
ingebjorg.Trandum@kongsberg.kommune.no
tlf 32 86 60 00 / 481 66 465

Prosjektleder Frode M. Lindtvedt, KS
frode.lindtvedt@ks.no
tlf 24 13 26 00 / 970 08 066

Fakta:

”Livskraftige kommuner – Kommunenetverk for miljø og samfunnsutvikling” drives av KS, med finansiering fra Miljøverndepartementet. Nettverket om overordnet planlegging og samfunnsutvikling har bestått av Kongsberg, Øvre Eiker, Nittedal, Rana, Norddal, Masfjorden og Oslo.

– ovs sept 09